

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2008. NOVEMBER XIX. ÉVFOLYAM 22. SZÁM

ODÉL TÉ ÁLDINÉL TUMÉN ROMÉN, TÉLÉ GÁZSÉN!*

Cigánymisszió a Királyhágómelléken

Gyerekek a Cigánymissziós Központ Kolozsvári úti székháza előtt. A napközis foglalkozás keretében ebédet kapnak, játszanak, bibliai énekeket, történeteket tanulnak

A hit, az egyház és a magyar nyelv olyan integráló erő, melynek megkerülhetetlen szerepe van a cigányság társadalmi beilleszkedésében – vallja Nagy József Barna, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nagyváradai Cigánymissziós Központjának vezetője. A cigánymisszió egyik hangsúlyos célja, kárpátaljai egyházi példa nyomán, református cigánygyülekezetek alapítása.

– *Milyen céllal jött létre a nagyváradai cigánymisszió?*

– Egyházkerületünkben már az 1989-es fordulat óta kerestük a módját, hogyan tudnánk foglalkozni a társadalom egyik legelcsétebb rétegével, a cigány lakossággal. A missziói osztály, az adott lehetőségeket kihasználva számos területen próbálkozott a segítségnyújtással. A hatékonyabb munka érdekében az Egyházkerület 2001-ben megszervezte a missziói osztályon belül az önálló cigánymissziót, aminek helyet is kívánt adni. A cigánymisszió első feladata volt, hogy az ingatlant, amely a cigánymissziós tevékenység központjává kívánt lenni felújítsa, berendezze. Az épületet – az Orbán-kormányt segítségével, anyagi támogatásával – 2002-ben,

a Református Világtalálkozó alkalmából adtuk át rendeltetésének.

– *A romák részéről milyen az érdeklődés?*

– A nagyváradai roma lakosság körében igen ismert lett a központ. Mi elsősorban a reformátusnak megkeresztelt, az egyháztól különböző okok miatt elszakadt magyar nyelvű cigányokat szeretnénk visszavezetni az egyházhoz, de természetesen más vallású cigány testvéreinktől sem fordulunk el. Az épületben található egy imaterem, ahol minden vasárnap és egyházi ünnepeinken református istentiszteletet tartunk. A romák között sok a fiatal, ők is előszeretettel járnak a központba. Velük egész héten át foglalkozunk. Jelenleg 18 cigány gyereket tudunk fogadni napközis foglalkozás keretében. Ebédet kapnak, délután pedig együtt oldjuk meg a házi feladataikat, játszunk, bibliai énekeket, verseket, történeteket mesélünk nekik.

– *Melyek a távolati céljai ennek a szolgálatnak?*

– Szeretnénk a meglévő előítéleteket – amelyek mind a magyarok, mind a cigányok részéről jelen vannak – leküzdeni, eltüntetni. Kárpátaljai testvéreink példája nyomán, mi is

FABIÁN TIBOR

FOLYTATÁSA A 4. OLDALON

* Isten áldja meg a cigányokat és a magyarokat is!

HETEDIK KÜRTSZÓ

Eljön? Eljön! Mikor?

KÉRDÉSEK kérdések hátán, no meg feleletek. Egyik bölcsebb, mint a másik. Mert sokan vélték tudni, méghozzá napra pontosan, hogy mikor lesz a világ vége, mikor jön el Jézus Krisztus. Mindig Krisztus várásában élünk, szóval nem hasztalan, ha foglalkozunk ezekkel a kérdésekkel.

HÁBORÚK, természeti katasztrófák stb., mindegyik arra hívják fel a figyelmünket, hogy a világ vége felé közeledünk. De mikor lesz az? Kítől lehet megtudni? Sokan a maguk vágyait vetítik ki a jövőre s úgy próbálják akár „pontos” számításokkal is meghatározni azt, amit egyelőre titok fed. Mások jósokhoz fordulnak, hogy a jövőbe bepillantást nyerjenek. Ugye tudod, Testvérem, hogy a Biblia tiltja ezt? A jövődömondást, kártyavetést, horoszkópot, halottidézését! Akik ilyenekkel foglalkoztak, azokat ki kellett, hogy irtsák a nép közül.

NEKÜNK, keresztyéneknek a jövő várásának a középpontjában Jézus Krisztus visszajövele van. Olyan Jézusunk van, aki nemcsak meghalt a Golgotán, hanem feltámadt és visszajön. Máté 24. részében is ezt olvassuk: „és meglátják az Emberfiát eljönni az ég felhőiben nagy hatalommal és dicsőséggel.”

MIKOR JÖN el? A Biblia azt mondja, hogy egyik nép a másik ellen támad és egyik ország a másikra. Aztán azt mondja Jézus, hogy nagy gazdasági tanácstalanság is lesz (éhségek, drágaságok). És még azt is, hogy nagy vallási zűrzavar is lesz. Hamis tanítók lépnek fel és hitetők. MONDHATNÁD, hogy háborúk mindig is voltak. Éhezők is. Tévtanítók is. De nem furcsa neked, hogy a mai modern, fejlett, jóléti világban egyre bizonytalanabb lesz az életed? Nem tisztelnék már sem Istent, sem embert, mert kell a pénz, kell a kenyér, kell a hatalom, s egyre nyomorultabbá válunk, mert sem pénz, sem anyagiak, sem hatalom nem tart meg! Minden múlandó! Bankok mennek tönkre... Isten nélkül! Anyagi javak málnak szét... Isten nélkül! Az emberi hatalom bizonytalan... Isten nélkül!

S HOGY EZ az úgynevezett utolsó idő meddig tart? Nem tudom. De egyet igen: a Biblia azt mondja: Vigyázzatok! Legyetek készen! Vigyázzunk-e? Készen vagyunk-e? Annyi nemtörődöm, közönyös ember él a világban. Mintha mindegy lenne. Elégnek az idegőrlő munkában, az alkohol mámorában, az élvezetek oltárán. Ifjak és idősebbek egyaránt, papok és királyi papság tagjai, vagyis papok és gyülekezeti tagok. Tisztelet a kivételnek, hála legyen Istennek! Azok nevében, akik még lelkesen és buzgalommal szolgálva várják az Urat! Akik komolyan veszik, hogy odaát, vagyis Istennel közösségben a mennyben örök öröm várja őket. Őket? Minket! S mindazokat, akik Őt várva-várják.

ADDIG IS, míg visszajön, hadd legyen Úr Ő maga mindnyájunk életében. Most, majdan és örökkön örökké! Ugye Te is várod nap mint nap ezt! Ugye várod Őt?

CSOMAY ÁRPAD

„Mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van, és amiképpen ki-ki szeret azzal élni, úgy eszi annak gyümölcsét.” (Péld 18,21)

Az, hogy az ember nem csupán hangokat ad ki, hanem szájából értelmes mondatok származnak; gondolatait kifejezi, beszél, mond, üzen valamit, az isteni adomány és az isteni eredet jele. Az ember azt beszél, azt mondja, ami ott belül van a szívében, ami az élete, lelke közepében megfogalmazódik.

Ha Istentől el vagyunk szakadva, ha lelkünk el van Tőle távolodva, akkor ez a beszédünkben is tükröződik. Ha Istenhez közel, vele kapcsolatban vagyunk, az is tükröződik beszédünkben. Bizony, szépen fogalmazta meg a szentíró ezt az örök igazságot: „mind a halál, mind az élet a nyelv hatalmában van.” Beszédünk megsérthet valakit, lelket ölhet, sebezhet, de beszédünk gyógyíthat is valakit, vérző sebeket kötözhet, Istenre, szeretetre mutathat vagy Istentől, szeretettől elfordíthat. Minden kiejtett szó, mondat lelkünkéről, szándékunkról árulkodik, beszédünknek van következménye, mindig hatással van arra, aki hallgatja mondanivalónkat.

A szentíró a beszéd következményeit gyümölcsökhöz hasonlítja. Ha a beszéd jól

A LÉLEK CSENDJE

Lelkünkéről árulkodó szavaink

üzen, jól üzen, akkor az olyan, mint a tápláló, ízletes, finom gyümölcs, az a beszéd, ami gonoszt, nem Istentől valót hordoz, olyan, mint a rothadt, az ehetetlen, a tápláló erő nélküli, eldobnivaló gyümölcs. A jó beszéd vonzó, a jó beszéd éltet, míg a gonosz, a rossz beszéd öl, halálba visz, irtóznak tőle. Ki szereti azt, aki csak panaszkodik, aki csak pletykál, rosszindulatú megjegyzéseket tesz a másik háta mögött, alattomosan beszél, kérdez, mond véleményét? Mennyire keressük azoknak a társaságát, akik nem fecsegnek, hanem igazat, építőt mondanak, akik jóindulattal, szeretettel szólnak, akik Istent áldják és imádják, szavakkal, énekekben és tetteikben is. A szeretet igéi, az irgalmasság szavai, a békességteremtő mondatok építenek, ahogyan az Isten igéje is mindig teremtő erő, újat, másat, istenesebbet tud teremteni lelkünkben, elménkben, életünkben,

emberi közösségben. Az Ige szeretetre, életre békít, tanít és vezet egyen-egyenként, de közösségünket is eggyé kapcsolja össze. Ahol élünk és munkálkodunk az Úrban, ott nem szétszakadunk, hanem összeforrunk, egymás testvéreivé formálódunk.

Reformációra emlékezve az Ige mércéje alá kell helyeznünk a mi „igénket”, a mi beszédünket is. Mi fakad abból, áldás-e vagy sem?

Isten Lelke alá kell helyeznünk lelkünk indulatait, gondolatait is, mi fakad abból, áldott beszéd-e vagy sem?! Milyenek imádságaink? Anyanyelvünket hogyan használjuk, igényesen, tisztán, isteni ajándékhoz méltóan, avagy sem? Milyen szavakra, mondatokra, imádságokra tanítjuk meg először gyermekeinket, unokáinkat? Tanítjuk-e a zenei anyanyelvet, népdalaink, zsoltáraink által, hogy a ránk bízottak Istent az ének szavával és hangjával is dicsérik? Reformálódik-e nyelvünk, beszédünk arra az igéire, arra a bibliára?

Adja Isten, hogy magyar és református nyelvezetünk jó gyümölcsöket teremjen és az életet hordozza, örök életre vezesse annak hallgatóit, igehirdetéseink áldott eszközökké váljanak, beszédünk Isten előtti kedvességére való visszaformálódásában.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

MAGYAR REFORMÁTUS HITVALLÁSOK (3.)

A Heidelbergi Káté

III. Frigyes pfalzi választófejedelem országának fővárosa volt a híres egyetemen rendelkező Heidelberg. Ott írták a kátét III. Frigyes parancsára.

Franciaország és Németalföld, valamint Svájc viszonylagos közelsége is hathatott III. Frigyesre és teológusai egy részére, hogy 1561-ben a helvét reformáció tanításait tette magáévá. Országába befogadta a hitük miatt menekülni kényszerült francia és holland reformátusokat. Az említett két országban élő hitsorsosainak pénzületi és katonai segítséget nyújtott hitük és politikai szabadságuk oltalmazásához. Hollandiának akkor folyt a szabadságharca a katolikus spanyol birodalommal szemben, amelyben III. Frigyes egyik fia a pfalzi segélycsapatok soraiban életét áldozta a holland reformátusokért.

A teológiai kiválóan képzett választófejedelem Ursinus Zakariás (1534-1583) heidelbergi professzort, Melancthon Fülöp wittenbergi professzort, Luther belső munkatársa tanítványát bízta meg a káté alapszövegének megfogalmazásával. Hogy lehet az, hogy egy wittenbergi tanultságú, tehát lutheránus tudóst bízott meg egy refor-

mátus káté megírásával a fejedelem? Ugy, hogy számos, eredetileg lutheránus meggyőződésű teológus jutott el akkor a helvét reformáció hitigazságainak elfogadására. Ilyen volt Ursinus professzor is. Megkönnyítette döntését az, hogy Melancthon tanítványa volt, aki maga is egészen közel állt a helvét reformációhoz, de nem akart szakítani barátjával, Luther Mártonnal, ezért külön véleményét óvatoskodva bár, de jól felfedezhetően tanította katedráján Wittenbergben és könyveiben. Nem egy magyar református reformátor is Melancthon hatására jutott el a helvét reformáció irányzatának elfogadására.

Ursinus megfogalmazta a Káté alapszövegét, amit a fejedelem személyesen figyelemmel kísért, aztán egy teológusokból álló bizottsággal átnézte. Ennek a bizottságnak volt tagja Olevianus Gáspár, Kálvin korábbi genfi tanítványa, akit helytelenül a Heidelbergi Káté társszerzőjeként szoktak emlegetni. 1562 végére elkészült a káté. A

választófejedelem jónak tartotta. Zsinatot hívott össze, amelyben maga ismertette a kátét, amit aztán alapos megtárgyalás után még abban az évben hivatalos pfalzi hitvallásként fogadott el a zsinat. 1563-ban az év elején kinyomatták a kátét. Abban az évben kétszer kinyomatták. A II. és még inkább a III. kiadásba toldották be a katolikusokat elmarasztaló 30., 57. és 80. kérdést a máig olvasható formában. 1563-ban ért véget a római katolikus egyház tridenti zsinata, amely nem csupán elutasította a reformációt, hanem eretnekségnek bélyegezte azt és kiátkozta követőit. Erre válaszoltak ugyancsak elítélő hangon a Heidelbergi Káté II. és főleg a III. kiadásában még 1563-ban.

A Heidelbergi Káté aztán elindult a református egyházakban hódító útjára. 1566-ban a politikai élet terén is sikert aratott vele III. Frigyes. A Német-Római Szent Birodalom gyűlésén a II. Helvét Hitvallással együtt terjesztette elő hitének igaz keresztényen volta igazolására és bátor- s szakszerű, teológiai megalapozott beszédével elérte, hogy a birodalmi gyűlés nem ítélte el a református vallást és nem lépett fel erőszakal a birodalom református tartományai ellen. 1619-ben a holland református egyház dordrechti zsinatán hivatalos hitvallási irattául fogadta el ezt a kátét.

CSOHÁNY JÁNOS

Ökumenikus összefogás a keresztyén Európáért

Kereszténység és Európa címen szervezett kétnapos nemzetközi, ökumenikus konferenciát október 17-18-án Tőkés László képviselői irodája, a nagyváradai Lorántffy Egyházi Központ múzeumtermében. Az előadók az európai keresztyén identitás megerősítése és az ökumenikus összefogás mellett érveltek.

A gyökértelemné váló Európában egyre többször hangzik el a keresztyénség utáni kiáltás. A 2001-ben keletkezett Ökumenikus Charta korunk dilemmáira keresi a választ, egyházi szemszögből. Ennek tényleges ereje azonban elsősorban a helyi egyházak elkötelezettségén múlik – mutatott rá bevezetőjében **Antal János** külügyi előadó-tanácsos.

Tőkés László püspök, EP-képviselő reményét fejezte ki, hogy a romániai egyházak még az idén aláírják a Chartát, mely nagyban hozzájárulna az ökumenikus kapcsolatok erősödéséhez. A keresztyén Európáról érkező előadó rámutatott: csak akkor érheti el célját az Európai Unió, ha keresztyén motivációja van, ha komolyan veszi a keresztyén értékeket. A keresztyén ember egészen másként viszonyul gazdasági, környezetvédelmi és egyéb témákhoz, mint egy szakbarbár vagy egy európai bürokrata – hangsúlyozta a püspök, hozzátéve: „számunkra a keresztyénség az identitásunk lelke, szíve, középpontja”.

A konferencia első napjának előadói. Balról jobbra: **Bóna Zoltán**, **Nicodim Bulzesc**, **Dieter Brandes** és **Tőkés László**

Tőkés egy európai frakcióközi keresztyén csoport létrehozását javasolta, valamint a keresztyén szeretet nevelési alapértékként való kiterjesztését. Előbbi a kontinens keresztyén értékeit képviselhetné, valamint fórumává válhatna a közös keresztyén célkitűzéseknek. A püspök arról is beszámolt, hogy december 9-én Brüsszelben tartják a váradi rendezvény ikerkonferenciáját, valamint az uniós tagállamok legértékesebb bibliáit is kiállítják.

„Az akceptálás gyorsan és könnyen ment, az adaptálás, a megélése és bevezetése már nehezebben” – mondta **Bóna Zoltán** a Charta Oecumenica magyarországi aláírásának, illetve gyakorlatba ültetésének nehézségeiről. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtájkára a januári imahetet említette a legáltalánosabban elterjedt ökumenikus együttműködésnek.

Nicodim Bulzesc román EP-képviselő a keresztyén hit fontosságát hangsúlyozta. Előadása végén felhívást intézett a felekezetek

képviselőihez, hogy imádkozzanak a keresztyén Európa újbóli létrejöttéért.

„Románia hídország lehetne Európában, a kultúrák, vallások elfogadásának mintaképe az egyesült Európa számára” – hangsúlyozta **Dieter Brandes**, a Healing of Memories (Az emlékezet gyógyítása) felekezeti program jöszölgálati nagykövete. Meg kell tanulnunk egymás fájdalmában osztozni, meghallgatni a másik álláspontját és közös jövőképet kidolgozni – mondta az elmúlt évszázadok lelki sebének orvoslásáról és az együttműködés lépéseiről.

A konferencia második napján **Anca Tibor** egyetemi lelkész ismertette az Ökumenikus Chartát, **Tempfli József** római katolikus megyés püspök, többek között a török EU-tagság problematikáját taglalta. **Ioan Codorean** tanácsos, a Nagyváradai Ortodox Püspökség részéről arról érkezett, milyen szerepük van az egyházaknak az európai keresztyén identitás kialakításában. **Nicolae Anuşca**, a Balázsfalvi Görög Katolikus Érsekség tanácsosa a vallásszabadságot szabályozó európai irányelvekről, azok hazai alkalmazásáról szólt. **Mátyás Attila**, a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház alesperese a felekezeti oktatás fontosságát hangsúlyozta. **Vinczéné Pálfi Judit** missziói előadó-tanácsos a diakóniai szolgálatról érkezett. **Csúry István** helyettes püspök záróelőadásában hangsúlyozta: az egyházak közeledése úgy érhető el, ha nyitnak egymás felé.

VÁSÁRHELYI GÁBOR

Templomfelújítási munkálatok Erdőgyarakon

A régi krónikák a 14. századtól említik Erdőgyarokat egy 1347-es oklevélben. A török veszedelem idején a falu elnéptelenedett, de a 18. században már ismét írásos dokumentum, egy adományozó levél bizonyítja, hogy a település **Mária Terézia** által gróf **Eszterházy Miklósnak** adományoztatott.

Lakosai 1852-ben építették meg az első imaházat, az itt szolgáló lelképásztorok: **Tóth Dániel** és **Mátai János** voltak. A templom építését 1871-ben kezdték el **Veres Károly** nagyszalontai építész tervei alapján. Akkor a temp-

Istentisztelet és keresztelő Gyarakon. **Prém Imre Csaba** lelképásztor 1996 óta szolgál a gyülekezetben

lomépítés költsége 7802 forint volt, amit a hívek adományaiból gyűjtöttek össze. Az építés idején a gyülekezet lelképásztorát **Nagy Lajos** volt, gondnoka **Szakács János**. A templom építése 1881-ben fejeződött be.

Az elmúlt évszázadban Erdőgyarokon szolgált lelkészek: **Bugyi János** 40 évig, **Eldlinger József** 23 évig és **Apjok Ferenc** 25 évig. A templom ez idő alatt a gyülekezet adakozásának köszönhetően több alkalommal is volt renoválva.

1996 óta **Prém Imre Csaba** lelképásztor szolgál a gyülekezetben. 2002-ben lelképásztorunk a presbitériummal közösen, a gyülekezet adományaiból lemeszelték a templomot. Külső meszelést legutóbb 2005-ben, az Erdőhát Napok megrendezése alkalmából végeztek. 2004-től sajnos folyamatos a tetőzet állapotának romlása, elkezdtek meglazulni és lehullni a cserepek, és nagyobb esőzések, havazások alatt a mennyezet is beázott, foltosodott. Istennek hála, az elmúlt hetekben sor került a munkálatok elvégzésére.

Az illyei polgármesteri hivataltól kapott 30 ezer lej állami támogatásból megoldódott a templom tetőzetének teljes újra lécelése, újra cserepezése és termben van a csatorna felújítása is.

A hívek is behozták adományaikat a lelkészi hivatalba, mondván: „Elődeink mindig tudták, hogy a templom javítása mindenki fe-

Pirosban virít a gyaraki templomtető a cserepezési munkálatok befejezése után

ladata, szegyen lenne, ha számunkra az állam javíttatná meg a templomot. Elődeink sokkal nehezebb gazdasági viszonyok között is tudtak adakozni.” A hívek adományaiból és az egyház mezőgazdasági földterületére kapott támogatásból a torony bádoggal tetejének átfestése is sor kerülhetett.

Istenben bízva tervezzük a továbbiakban, amint lehetőség adódik rá, a templom külső renoválását is, végül a munkálatok bevezetésekor a templomszentelést.

BÉRES BORBÁLA presbiter

MEGSZÓLÍTANI, HÍVNI, SEGÍTENI

Diakóniai Kollégium

Isten áldása kísérte Egyházkerületünk diakónusainak október 17-én megtartott első Kollégiumát. Bár a diakóniai intézményeinknek csak egy része képviseltette magát, mégis egy tanulságos és tapasztalatokban gazdag összejövetelről számolhatok be.

A találkozó igei köszöntését **Vincéné Pálfi Judit** missziói előadó-tanácsostól hallhattuk, aki az 1Kor 4,1-2 versei alapján kifejtette milyennek is kell lennünk, milyennek kell láttassuk magunkat az emberek szemében. Mint diakónusok, vagy diakóniai munkát végzők Krisztus szolgálói vagyunk, és Isten titkainak sáfárai. Ahogyan Jézus élt és szolgálta az Ő tanítványait, nekünk is azzal a szolgálai lelkülettel kell a hozzánk fordulóknak, a tőlünk segítséget kérő testvéreink iránt lennünk.

Ez után hangzott el **Visky István** lelkipásztor előadása mely *A református misszió és diakónia lehetőségei* címet viselte. A misszió és a diakónia egy-egy viszonyhelyzetet kifejező fogalom, amely egyház és világ, valamint egyház és rászoruló egyháztag között áll fenn. A misszió azt jelenti, hogy elmegyek, és elmondom a világban élőknek az Örömhírt, hogy megdöbbenő, hihetetlen dolog történt: Jézus Krisztus a keresztfán meghalt értünk, de feltámadt és így bizonyosságot nyerhettünk, hogy Ő tényleg Isten Fia. A megszólítottat ezzel az örömhírral hívom a gyülekezetbe, a közösségbe. Ide bekerülve

hozza magával a saját helyzetét, esetleges rászorultságát, nyomorúságát, és mivel már az én közösségem tagja, ezért segítenem kell neki, hogy helyzetét rendezze. A segítség vágya pedig hozza magával a diakóniát.

Sajnos az egyház „elintézményesedésével” egyre inkább háttérbe szorult a misszió. Egyre kevesebb hangsúlyt fektettünk Jézus egyik legfontosabb parancsára: „Menjtek el, szerte az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.” (Mk 16,15). Újra meg kell tanulnunk „kilépni” az intézményből, idegen területre menni, a másik világába, a másik életébe. A diakónia legnagyobb kihívása az, hogyan tudom „belegondolni” magam a másik életébe.

A diakóniai munkát három lépésben lehet megfogalmazni: Szembenállás: Szembe fordulok veled, itt vagyok az egyház szolgálatában, Istentől küldve és megszólítalak téged. Látom a problémáidat és segíteni szeretnék. Melléállás: Egymás mellett megyünk tovább, meghallgatlak, a társad, a barátod szeretnék lenni abban, hogy problémáid leküzdhesd. Mőgéállás: Most már elég erős vagy, tudod az utad, még megmutatom az irányt, figyelemmel kísérlek, de engedem, hogy egyedül menj a célod felé.

Az előadás után a jelen lévő lelkipásztorok, intézményvezetők és szociális munkások beszámolóit következtek. Tanulságos volt **Berke Sándor** lelkipásztornak, a Tenkei Szeretetotthon vezetőjének ismertetője, melyből kitűnt, hogy bár állami szinten elismert és akkreditált intézményt működtetnek, az önkormányzat, a megyei tanács, vagy a szakminisztérium mégsem érdeme-

síti őket méltónak az anyagi támogatásra. Az idő és költségigényes akkreditálási folyamat egyetlen pozitív hozadéka az, hogy „tökéletesen törvényesen” folytathatják munkájukat.

Megindító volt hallgatni **Sipos András** lelkipásztor szavait, amikor a Szilágyszegei Iszákosmentő Szolgálat megalakulásáról, munkájáról beszélt. A központot csaknem 10 éve már, hogy építik, s még vannak hiányosságok, de így is áldásos munkát tudnak folytatni. Ha az épület végleg elkészül szeretnék felvenni a BECER nevet, mely Izrael hét menedékvárosának egyike volt (Józs 20,8).

Tóbiás Tibor lelkipásztor a Szamosardói Bethesda Egészségügyi Központ vezetője beszámolt arról, hogy fennmaradásuk függ a Holland testvéregyházak adományaitól, de a megyei előjárók „jóindulatától” is.

A tanácskozás résztvevői egyetértettek abban, hogy szükség van egy központi szervre, egy védőszárnyra, különben az állam „megeszi” őket. Szintén egyetértés volt abban, hogy hiányzik a református egyházból az önkéntesség. Külföldről többen jönnek, néha egész közösségek, akik önként, szeretetből, egy túl meleg ételért, egy fekhelyért cserébe hozzák a szaktudásukat, a munkájukat, és hetekig, esetleg hónapokig segítik az egyes intézményeket. Nagy szükség volna a hazai önkéntes munka újbóli feleledésére.

A Diakóniai Kollégium jelen lévő tagjai hasznosnak, és építő jellegűnek ítélték az összejövetelt abban a reményben váltak el egymástól, hogy hamarosan egy másik intézménybe ellátogatva, folytathatják az itt megkezdett munkát.

Imádságos szívvel kérjük Isten áldását életükre, munkájukra és az általuk képviselt intézményekre.

FARKAS ANDREA egyházkerületi szociális munkás

CIGÁNYMISSZIÓ A...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

szeretnénk létrehozni református cigány gyülekezeteket. Ez olyan cél, amiért érdemes és kell is dolgozni, hiszen a cigány lakosság nagymértékben szaporodik, míg a román és a magyar lakosság egyaránt fogyóban van. Nem mindegy, hogy egy velünk harmonikusan együtt élő népréteg vesz bennünket körül, vagy egy olyan, amellyel ellenséges viszonyban vagyunk. Ami összeköthet bennünket a cigány lakossággal, az a magyar nyelv, amelyet ők is beszélnek, de e felett, vagy e mellett éppen a hit, az egyház az az integráló erő, amelynek megkerülhetetlen szerepe van a cigány lakosság társadalmi beilleszkedésében.

– Mire kell kiemelten figyelni a cigánymisszió területén?

– A cigányokhoz gyerekeik útján lehet a legjobban közel kerülni. A cigányok nagyon

családcentrikusak, aki emberszámba veszi őket, aki szót tud érteni a gyerekekkel, azt ők is el fogják fogadni. A cigányok azokkal működnek együtt, akiket tudnak tisztelni. Meg kell látnunk bennük mindazt, ami pozitív, hiszen például ezek a gyerekek gyönyörűen táncolnak, énekelnek, miközben a felnőttek, szüleik zenével kísérik őket. Természetesen a negatív dolgokat is óhatatlanul látjuk, de éppen azért van a cigánymisszió, hogy azt keresse, ami érték, ami összeköt és ne azt, ami elválaszt.

Egész hét folyamán tartanak a napközi foglalkozások

Nemzetközi romakonferencia

Jekhipe ando Kaveripe – Egység a sokféleségben címmel szervezett október 17-18-án nemzetközi konferenciát Budapesten a Cigány Tudományos és Művészeti Társaság. **Tökés László** püspök, EP-képviselő üzenetét **Nagy József Barna**, a nagyváradi Cigánymissziós Központ igazgatója tolmácsolta. A cigányság felzárkóztatásában nagy szerep hárul az Egyházakra, szögezte le üzenetében a püspök, idézve Kamarás István fiatal cigány történész az Új Hang – Nyevo Glaso című országos konferenciára szóló meghívóleveléből, amelyben – egyebek mellett – a fiatal református presbíter „egy újfajta gondolkodásmód” elfogadtatása mellett érvel. Ez az új gondolkodásmód csak a keresztyéniségen alapulhat, és a keresztyéni szeretetből táplálkozhat.

BALLADÁI A LELKIISMERET DRÁMÁI

A bibliás Arany János

„Ki ruházta fel a mezők lilomát?/ Ki visel hű gondot az égi madárra?/ Útlan bújdosónak ki vezérli nyomát?/ Kit nevez atyjának az atyátlan árva?/ Él még a jó Isten! Ő engem is szeret! Megadja, ha kérem, a mai kenyeret.”

E sorokkal kezdte Arany János az 1859-ben írt Az első lopás című költői elbeszélését. Forrásmunkát keresve témához, először is magához Aranyhoz fordultam segítségért, hisz tudnivaló, hogy az ember egyéniségének, jellemének, világnézetének formálásában meghatározó szerepe van a családnak s az iskolának.

Így írt Önéletrajzában a Gyulai Pálnak küldött levélben: „... én valék öreg szüleim egyetlen reménye, vigasza; szerettek is az öregség minden vonzalmával, mindig körükben tartottak, s rendkívül vallásosak lévén, e hajlam rám is korán elragadt: az ének és Szentírás vonzóbb helyei lettek első táppjai a gyöngye lelkemnek, s a kis bogárhátú viskó szentegyház volt, hol fülem soha egy trágár szót nem hallott. (...) Alig 3-4 éves koromban apám, ki értelmes, írástudó parasztember volt, hamuba írt betűkőn megtanított olvasni, úgy hogy mire iskolába adtak, hová mód nélkül vágytam, (...) már nemcsak tökéletesen olvastam, de némi olvasottsággal is bírtam. (...) (Apám, ki diákos ember is volt egy kissé a latin Pater nostert és Credet betanította.)”

A 6 évesen iskolába lépő gyermeknek a felnőttek is csodájára jártak. De a szülői házból korai olvasottságán kívül, mindenképp vitte a tisztá, mely vallásos érzést. A vallásból már igen korán felfogta azt, ami abban a lényeg, az erkölcsi tartalmat, nem pedig a szertartásokat és külsőségeket. „Az egyszerű, tiszta, vallásos és erkölcsös élet, amelynek levegőjében nőtt fel a szülői házban, mélyen a lelkébe vésődött és egész életén át megővta a botlásoktól. Bár tévedései és tévelygései voltak neki is, kereste a maga útját, de az erkölcs és tisztesség útjáról sohasem tért egy pillanatra sem le. (...) Az ő számára a Biblia nemcsak vallási és erkölcsi, de egyúttal költői olvasmány is volt. Korán jelentkező költői érzéke rávezette arra, ami a Bibliában költészet, úgy a forma, mint a tartalom tekintetében. S mivel költői lelkületű gyermek volt, ámulattal és tisztelettel fogadta ezt a több ezeréves költészetet, amely a hitnek alkotórésze.” – írta róla Radó Pál 1930-ban.

A Schola Reformata Szalontaiensis-ben töltött tíz év alatt megtanult mindent, amit lehetett, de tudásszomját az iskola nem elégítette ki. Elolvasott minden könyvet, amelyhez hozzájuthatott, különösen a költői műveket. „A Bibliának nem maradt része olvasatlan, kétszer, háromszor is” – vallja maga a költő. Olvasmányai nemcsak tudását gyarapították, de korán kibontakozó költői tehetségét is fejlesztették. A költészet osztályba jutva halomra írta verseit, latinul és magyarul, melyekkel hírnevet szerzett magának („mint afféle poéta”) a szalontai kis világban s környékén. Sajnos, e kezdeti próbálkozások elvesztek.

„Él még a jó Isten! Ő engem is szeret”

A tanulás mellett tanított is, hogy a költségtől megkímélje szüleit, akik szerény anyagi helyzetük ellenére, papot akartak nevelni belőle, s a debreceni Kollégiumba irányították. Am őt nem vonzotta a papi hivatás, kalandos életpályáról ábrándozott, s miután egy évig ideiglenes tanító Kisújszálláson, unni kezdte az iskolai egyhangúságot, majd festő, később szobrász vágyott lenni, s Thália zászlaja alatt kötött ki egy kis időre. Am a keserves tapasztalatok ráébresztették tévedésére, s lelkiismeret-furdalással, tékozló fiúként tért haza öreg szüleihez. Édesanyját pár hét múlva elvesztve, felébredt kötelességérzete vak édesapja iránt, s korrektor lett egykori iskolájában, a magyar s latin grammaticai osztályokban (1836 ősz). Lemondott nagytróró terveiről, de nem adta fel a magasabb műveltség eszményét, állandó önműveléssel pótolva abba hagyott kollégiumi tanulmányait. Voinovich Géza, Arany hivatott életrajzírója, jogos megállapítása szerint „alig tölti be huszadik évét, s már oly műveltsége van, mely abban az időben ritkítja párját.”

1839-ben a tanítóságról lemondva, előbb írnok lett, majd rendes aljegyzőként dolgozott szülővárosában, 1840-ben megnősült és hivatalának, családjának akart élni, „lenni közönséges ember, mint más”. Am Isten más utat jelölt ki számára, magasabb feladatot bízott rá, hogy egész népét tanítsa, nem középiskolás, hanem a költészet legmagasabb művészi fokán!

A Kisfaludy Társaság pályázatára előbb az Elveszett alkotmány, majd a Toldi megírása meghozta neki a megérdemelt sikert s hírnevet, a kitartó lelkiismeretes munka gyümölcset termelt, költői tehetségének elismerését, s a pályadíj mellé ráadásul Petőfi barátságát. S innen már biztosan ívelt pályája legnagyobb feladata: a nemzet irodalmi életének vezetése felé!

Témaválasztásai tükrözik korának nemzettudat ébresztési törekvéseit: a haza történelme, a nép élete s költészete, a szülőföld, s a

természet, valamint korának társadalmi-politikai eseményei megihlették. Művei ékes bizonyítékai az emberi lélek rezdüléseinek, a művészi igényesség máig utolérhetetlen szintjén.

Bár a szó szorosabb értelmében vett „istenes” verseket nem írt, szinte minden alkotását áthatja a keresztyén ember Istenbe vetett hite, amely mindenkor erőforrása volt az élet küzdelmeiben. 1848-ban Él-e még az Isten? című versében így kérdez és buzdít: „Él-e még az Isten, ki erős karjával/ Megtartott, megőrzött ezer éven által/ Egész mostanáig?/ Ki annyi vészek közt nem hagyá elveszni/ Töröknek, tatárnak martalékul esni/ Árpád unokáit?/ Él még, él az Isten... magyarok Istene!/ Elfordítva sincsen még e népről szeme/ S az még, aki régen./ Harcra hát, magyar nép! Isten a vezéred/ Diadalmat szerez a te hulló véred/ Minden ellenségén.”

Az 1850-ban írt Fiamnak című költeményében már csak a hitben vigasztalást találó szomorú lemondást fejezi ki fájdalmasan: „Majd ha látod, érzed a nyomort./ Melyet a becsület válla hord;/ Megtiporva az erényt, az ést;/ Míg a vétek irigységre kész!/ S a butának sorsa földi éden:/ Álljon a vallás a mérlegen./ Kis kacsóid összetéve szépen./ Imádkozzál, édes gyermekem./ És, ha felnővén, tapasztalod./ Hogy apád földje nem honod/ S a bölcsöd s koporsód közti úr/ Századoknak szolgált mesgyéül:/ Lejj vigasztalás a szent igében:/ „Bujdosunk e földi téreken.”/ Kis kacsóid összetéve szépen./ Imádkozzál, édes gyermekem!”

1852-ben Ithton című versét így fejezi be: „Gyermek-szövel, öntudatlan/ Nyugszom meg e gondolatban:/ Hogy öveit el nem hagyja/ Ki mindnyájunk édesatyja.” 1877-ben Mindvégig című versében ars poetica értékű sorairól biztat dalolásra: „Te mondd, ahogy Isten/ Adta mondanod.” Ugyanebben az évben írt Vakságban című verse a hála fohásza: „Köszönöm, Istenem, köszönöm/ azt nekem,/ Hogy hatvan évemig láthatnám/ remeked/ Ezt a szép világot...”

A magyar irodalom legnagyobb epikus költőjének balladáit a lelkiismeret drámái, a bűn és bűnhődés kifejezői. 1882. március 2-án kelt Sejtelem című versében bölcs belenyugvással vesz búcsút az élettől, elfogadva Isten akaratát, az elmúlás örök törvényét: „Életem hatvanhatodik évébe/ Köt engemet a jó Isten kővébe,/ Betakarít régi rakott csűrűbe./ Vet helyettem más gabonát cserébe.”

Egész élete szolgálat volt, s ő az Úrtól kapott találmokokkal jól sáfárgodott népe, nemzete javára. S bár az Úr nagyon próbára tette, betegségekkel, veszteségekkel sújtotta, melyek felőrölték munkakedvét, erejét, „ő testi-lelki szenvedéseiből, kínjaiból is képes volt értéket csiholni, felülemelkedve alkotói válságain” – jegyzi meg dr. Czeizel Endre a Magyar költőgeniuszok testi-lelki betegségeiről írott könyvében.

Életpályájának minden állomásán a kötelességtudat, felelősségérzet, tisztesség, becsület, szerénység, hűség, Isten, ember és haza iránti szeretet jellemezte, hisz életének zsinór-mértéke mindenkor a Biblia, Isten kijelentett igéje volt.

Arany János dús örökséget hagyott népének, olyan kincseket, amelyekből a szükség és szenvedés napjaiban mindenkor bátorítást és vigasztalást meríthet. Mindnyájan adjunk hálát Istennek érte!

A Presbiteri Szövetség elnökségi ülése

Az október 25-én, a Nagyvárad-Réti Egyházközség tanácstermében tartott összejövetelt **Vinczéné Pálfi Judit** lelkipásztor igei szolgálata vezette be a Gal 6,9 alapján. Mondandójának kvintesszenciája: „a társadalom betegsége megmutatkozott, szükség van a vészcsengőre; nem landhatunk meg tehát, az Igét oda kell vinnünk a társadalomba.”

László Kálmán elnök üdvözölte a jelenlévőket, majd ismertette a napirendi pontokat, melyeket a vezetőség elfogadott. A számbavételt **Márton Jenő** jegyző ejtette meg.

Mint leginkább szorító gond, először a Szövetség aggasztó pénzügyi helyzete került terítékre, melyet tényszerű adatokkal alátámasztva **Mészáros Gyöngyi** könyvelő ismertetett. Eszerint: a Szövetség pénztárában 145 lej volt, melyhez hozzáadandók még az alábbi, utóbb befizetett tételek: 362 lej Zilah, 200 lej Szilágysomlyó, 200 lej Szatmár, valamint 50 lej Nagyvárad-Csilágváros részéről. Vinczéné Pálfi Judit szerint fel kellene hatalmazni a gondnokokat és presbitereket a Szövetség anyagi ügyeinek adminisztrálására, egyben konkrétan javasolta, hogy minden presbiter havonta fizessen be a közös kasszába 1 lejt. Ez ügyben össze kellene hívni az egyházmegyei gondnokokat, akiktől aztán tovább kerülne az ügy az egyházközségi gondnokokhoz.

Tóth András felhívta a figyelmet: a havi presbiteri bibliorák jó alkalom lennének a tervezett 1 lej befizetésére. **Venter Miklós** úgy véli, nem kell túlszervezni a dolgot, ő például elnökpénztáros egy személyben és nincs semmilyen segítsége. László Kálmán is megerősíti, hogy a mindenkori egyházmegyei elnök gyűjtse be a tagsági díjakat. Mészáros Gyöngyi szerint helyi pénztárosok kellenének a gyülekezetekbe, akik felelősséggel tartoznának a gondnoknak.

A PSZ Vezető Testülete végül elveti a havi 1 lejes adományra tett indítványt, mivel az évi 5 lejes tagsági díjjal is komoly gondok vannak, nem kell reális elvárás az évi 12 lej befizetésének szorgalmazása. A vezetőség tehát eltekint ettől, akárcsak a tervezett tagsági díj emelésétől is, a presbiterek szívére helyezve legalább a jelenlegi 5 lejes díj befizetését, mely optimális esetben szintén jelentős anyagi alapot képezne. László Kálmán rákérdezett a pályázatok, illetve a személyi jövedelmi adó 2 százaléka működésére, mely ugyancsak nem látszik. Az elnök bejelentette: az ötödik Partiumi Konferencia anyagi alapjait illetően egy pályázati irodát szándékozik megbízni a pályázat lebonyolítására.

Kávészünet után elsőként a presbiterképzés témája került megvitatásra. Megállapították, hogy nem történt lényegi előrelépés. Még az elvi kérdések sincsenek tisztázva: egységes legyen-e a képzés, vagy differenciált, tekintettel a presbiterek meglehetősen eltérő képzettségére, műveltségi szintjére. **Márton Jenő** és **Tóth András** fontosnak ítélte a Kánon ismertetését. Előterbe került a biblikus ismeretek fejlesztésének szükségessége. Ehhez kapcsolódva, **Muhari István** vetette fel, hogy a vasárnapi istentiszteleteken a lektiót a presbitereknek kellene felolvasniuk; e véleményben osztozott **Tatár Miklós** is. László Kálmán kérte Vinczéné Pálfi Juditot tegyen lépéseket a Partiumi Keresztény Egyetem égisze alatti egyhetes nyári képzés gyakorlatba ültetése érdekében, melyről már tavaly is beszéltünk, s

A Presbiteri Szövetség elnökségi ülése a nagyvárad-réti gyülekezeti teremben

mely azóta is „hibernál”. Ezt követően a felszólaló a jelenlévők figyelmébe ajánlotta Judák Endre 72 órára felosztott anyagát, melyet nevezett – felkérés esetén – a helyszínre leutazva, ismertetne az érdeklődőkkel.

A sajtóbeszámoló ügyrendjén alulírott ki-egyensúlyozott sajtójelenlétről számolt be a Harangszó Presbiter rovatát illetően. Örömmel üdvözölte, hogy Kraftsik Mária nagyvárad-réti főgondnok asszony tollat ragadott és megírta reflexióit a nyári budapesti konferenciával kapcsolatosan, mely írás rövidesen megjelenik. A kerületi és megyei szervezetek munkájának kiértékelése időhiány miatt ezúttal elmaradt, de az illetékesek beszámolója bekerültek László Kálmán dossziéjába.

Tatár Miklós meghívókat osztott szét, melyben az általa vezetett egyházmegyei Szövetség részéről november 15-re a szatmárnémeti templom tanácstermébe szervezett Presbiteri Konferenciára hívogatott. Venter Miklósék 2009. augusztus 28-30-án lesznek házigazdái a határon átvélő V. Partiumi Konferenciának Arad-Battonya helyszínnel. A konferencia tervezett címe: Kálvin öröksége és a 21. század kihívásai.

Utolsó ügyrendi pontként **dr. Szilágyi Sándor** budapesti ügyvezető elnök és László Kálmán együttesen számoltak be a MPSZ október 10-11-i kibővített elnökségi üléséről, melyen az anyaországi megismerkedtek a területi szervezetek gondoljaival. Megtudhattuk, hogy az MPSZ folyóirata a Presbiter be szeretné vonni szerkesztői bizottságába a határon túli sajtóképviselőket is. László Kálmán elmondta, hogy a Királyhágómelléki Presbiteri Szövetség képviseletében erre az összekötői munkára Muhari István sajtóreferenst ajánlotta, amit az elnökség jóváhagyott. Értésültünk továbbá a magyarországi Zsinat döntéséről, melyben a jövő esztendő Kálvin-évkönyv nyilvánított. Ehhez kapcsolódva a budapesti vendég ajánlotta, hogy 2009-ben legyen egy ún. „presbiteri vasárnap”, amikor a gyülekezetek jobban megismerkedhetnek a presbiterekkel és munkájukkal.

Végül az elnök köszönetet mondott az Érmelléki Presbiteri Szövetségnek az érmihályfalvi konferencia szervezési munkálataiért, majd felolvasta a jövő év fontosabb rendezvényeit, ismertetve egyben azok tervezett időpontjait. Az ülés közös emlékléssel, imával, valamint szeretetvendégséggel ért véget.

Köszönet a nagyvárad-rétieknek a szeretetvendégségért és a szíves fogadtatásért, s mindazon jóért, mellyel immár sokadszorra elhalmoznak bennünket. Isten áldja meg életüket és munkájukat.

MUHARI ISTVÁN

László Kálmán és dr. Szilágyi Sándor

Felhívás

A KRE Presbiteri Szövetségének Elnöksége tisztelettel felkéri a lelkipásztorokat, a megyei PSZ-elnököket és presbitereket, hogy lehetőség szerint adjanak hírt a gyülekezeteikben működő presbiterekről, presbiterasszonyokról, akiknek élete, szolgálata követendő példaként mutatható be a szélesebb nyilvánosság számára. Rövid, tömör életút-ismertetést (esetleg fényképet is) várunk a Harangszó szerkesztőségébe.

Postacím: 410001 Oradea, str. Moscovei 14; e-mail: harangszo@yahoo.com, vagy faxon az Egyházkerület Igazgatótanácsához: 0259.431710.

Ugyanakkor buzdítani szeretnénk a testvéreket, hogy gondolataikkal, élménybeszámolóikkal segítség színesebbé tenni presbiteri rovatunkat, hisz az rólunk szól, érettünk látott napvilágot.

Szíves közreműködésüket előre is köszönjük!

M. I.

CSIIHA KÁLMÁN*

Arany-fonál

A cella sarka lángoló csoda...
Parányi helyre odatűz a nap.
- Még így vendéget nem vártak soha
Arany sugár, ahogy én vártalak!

A tenyerem a zuhatagba tartom,
S az égi röntgen mindent átka.
Fényben fűrészi nap nem látta arcom
S az erek közt a sápadt csontokat.

A sugár-résen fel a napba nézek...
- Kápráztaóan villog és ragyog.
S félig vakultan ahogy hátrálépek
Már azt sem tudom, hogy most hol vagyok.

Csak azt tudom, hogy hull messze a napfény
Selymes hajadra, árva Kedvesem.
S a nap ragyogó, színarany fonállal
Egy csodás percre összeköt velem...

* Egy éve, 2007. november 7-én hunyt el az Erdélyi Református Egyházkerület volt püspöke. Fent közölt versével emlékezünk rá. A szerk.

TOLLVONÁS

Levél Advent idején

Beteg a világ, bizony, Uram, nagybeteg. Az olyan zseniális váteszek, mint Ady, már évszázada látták ezt. Mi meg azt látjuk, hogy azóta még betegebb. Mit tegyünk, Uram?

Sohasem írtam neked levelet. Mert már gyermekkoromban úgy gondoltam, nekem a kérés nagy szűgyen, pedig még nem is ismerhettem Nagy László versét. Most írok, és kérek. Sokak nevében, és alázattal.

Ne büntess bennünket többé, Uram! Nézd el nekünk, hogy mi folyton csak várunk, ráadásul nem Rád, a Te előveteleddre, hanem bizony a sült galambra, arra, hogy a dolgok maguktól rendeződjenek.

Végtelen a mi adventünk, Uram, és hitetlen. Nem bízunk már a magunk méltóságában; reményvesztettek vagyunk, és ostobák. Olyanok szavának hiszünk, akiknek nincs egy igaz gondolatuk sem. Pedig egy másik vátesz már régen megmondta: „Gyalázatos hazugok megromtották a szavak bcsületét.” Ót Karinty Frigyesnek hitók.

Kérlek, tehát Uram, hogy ebben a félelemre és megfélemlítésre alapított világrendben szállást talalj a jó emberek szomorú szívében. Tudom, hogy érdemtelenek vagyunk a szeretetdre, mégis könyörületért esengek. Gyűjts világosságot bennünk, és adj bátorságot nekünk. Mondd, hogy ne tűrjünk tovább napi megaláztatásainkat, mondd, hogy kergesük el a kufárokat. Segíts nekünk kimondani, hogy

elég volt! Elég a nemzet kiürítéséből, elég a rablásból, az ország elszegényítéséből, beteggé tételéből, a szemkilövésekből, a jogtiprásokból, történelmünk ellopásából.

Most az egyszer nem leszek szerény, Uram! Sokat kívánok. Adj erőt, hogy ne a tagadásodban legyünk szilárdak, hanem igenlésebben. Adj hitet, hogy lehetséges és érdemes embernek lenni, s hogy az életnek van értelme és célja.

S ne haragudj azért sem, kirekesztettünk Téged Európából. Legalábbis a Nagy Átverés Globális Uniójából. Megvagy Te enélkül is, tudom, csak mi nem vagyunk meg Nélküled. Rád vár a világ, Uram, csak nem tudja, mert ostoba. Bocsásd meg ezt neki. S bocsásd meg nekünk, szegény magyaroknak is azért, hogy van itt néhány millió múltját, örökségét, kultúráját vesztett ember, akik kilátástalan, lelketlen világot akarnak utódaikra hagyni. Tudod, nekünk most legnagyobb ellenségünk a gyöngeségünk, ne haragudj ezért se. Van ennek is oka, de nem magyarázok.

Adj tehát karácsonyi ajándékot nekünk, de ne satnya vágyainkat nézd, hanem hozz méltó életet! Mint Wass Albert írja: „A látszat csal. Isten ma is a régi./ Te hagyta d'ot el, te s a többiek./ s míg vissza nem zárándokoltok Hozzá./ s a múlt hibáit le nem törlik:/ magyar földön nem lesz új/ Magyarország./ Gaz és szemét nem terem nemzetet!/ S a gyűlöletet nem mossa le semmi./ csak az összetartó igaz szeretet!”

KONDOR KATALIN

(A szerző újságíró, a Magyar Rádió volt elnöke.)

OLVASÓLÁMPA

Az Isten szabadítása

D. dr. Geréb Zsolt, az egykori gyülekezeti lelkipásztor, a teológiai tudományok professzora, az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet, majd a Partiumi Keresztény Egyetem rektora, sok fontos közegyházi tisztség viselője, tanulmánykötetei után most egy prédikációgyűjteményt helyez az olvasók asztalára. Majdnem három évtized igehirdetéseiből válogatta össze ezt a gazdag gyűjteményt.

Többnyire olyan prédikációkat olvashatunk itt, amelyek a Teológiai Intézet ügynevezett akadémiai istentiszteletén hangzottak el. De ez szerzőnk esetében nem azt jelenti, hogy prédikációival csak az akadémiai hallgatóság „igényeit” akarja kielégíteni, hanem az erdélyi igehirdetési hagyományok szerint a tudományos teológiai szempontok mellett a legjobb értelemben az egyházi és gyülekezeti élet szempontjai határozzák meg mind igehirdetünket, mind pedig ezeket a prédikációkat. „Az örök Ige hangzik magyarul” – mondhatnánk Sylvester Jánossal együtt –, de mindez az erdélyi egyházi, társadalmi és politikai viszonyok között. S ez érvényes az 1989 előtt és az 1989 után született prédikációkra egyaránt.

A szerző személyes hitének megváltásaként, hitvallásként választ címet – **Az Isten szabadítása** –, mely ezt a fennebb említett két korszakot ellentmondásai dacára egybefogja, s amelyet, mint az üdörtörténet egységes szakaszát, együtt láttat. Tulajdonképpen azt kell mondanom, hogy az Úr szabadításáról szóló bizonyágtétel vörös fonala vonul végig az egész kötetben.

Minden igehirdetelen érzik a gondosan elvégzett tudományos műhelymunka, amelynek, gyakran

egészen meglepő eredményei révén válnak újszerűvé az egyes igehirdetések. Az életből vett példák, az irodalmi idézetek, az aktuális hazai és világpolitikai eseményekre való hivatkozások teszik ezeket az igehirdetéseket a mai embert egzisztenciálisan megszólító erejűvé, gyülekezetszerűvé. A szerző minden egyes prédikáció után feltünteti az időpontot, esetenként az alkalmat is, amikor és ahol az igehirdetés elhangzott. Ezek a megjelölések még jobban igazolják azt, hogy az egyes prédikációk mennyire a „mának” szóló, a konkrét történelmi helyzetben hangzó, életformáló üzenetként hangzottak el.

A kötetben szereplő igehirdetéseknél az a rész, mely az ünnepekhez kötött, többnyire a perikoparendszert követi. Így azok a lelkipásztorok, akik szintén szívesen követik ezt a rendszert, mindnyájan jó haszonnal meríthetnek ezekből a prédikációkból.

Sajátos színfoltot jelent, hogy a Teológián szokásos szombat esti prédikációk is egy gazdagabb csokor bekerült a kötetbe. Főleg olyan témák feldolgozására került itt sor, amelyek a súlyos teológiai üzenetek mellett a jövődőlkipásztorai számára lelkigondozói és pásztori munkájukban lehetnek segítségül. De saját személyes lelki válságaik idején is útmutatásul és segítségül szolgálhatnak.

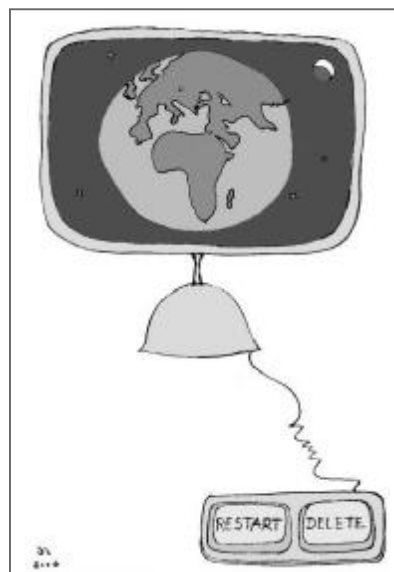
Úgy érzem, hogy Geréb Zsolt e prédikációgyűjteménnyel nemcsak a saját nemzedékének, az 1960 és 1970 között végzett teológusok teológiai látásának és igehirdetési szemléletének a tükrét nyújtja, hanem ezen túlmenően ezzel a kötettel erdélyi igehirdetésünknek egy fontos dokumentumát teszi asztalunkra.

A Szabadítás Istené legyen a dicsőség és az Isten szabadításának a hirdetőjéé a köszönet a hűséges munkáért!

JENEI TAMÁS

(Geréb Zsolt: Az Isten szabadítása. Kolozsvár, 2008.)

FIRKA

Adorjáni László rajza

KEDVES TESTVÉREINK AZ ÚRBAN!

Egyházkerületünk vezetősége nevében azzal a kéréssel fordulunk a Gyülekezet minden tagjához, hogy vegyenek tevélegesen részt, ki-ki tehetsége szerint, abban a szeretetszolgálati tevékenységben, amelyet állandóvá kívánunk tenni.

Az Egyház nemcsak az Ige hirdetésével szabad jelen legyen a társadalomban, hanem az Ige cselekvése által is meg kell jelenülnie. Kérésünk az, hogy figyeljünk felekezeti iskoláinkra, árvaházainkra, hajléktalanszállóinkra, öregotthonainkra, szociális kis és nagyobb intézményeinkre. Az ott folyó szolgálatot azzal is tudjuk segíteni, ha terménnyel, élelemmel támogatjuk.

Legyen az Istennek „mondott” hálaima ez a tevékenység, sokak öröme, Isten dicsőségére. Annál is inkább, hogy ismerjük Malakiás próféta „beszédét”: „Hozzátok be a raktárba az egész tizedet, hadd legyen eleget a házamban, és így tegyetek próbára engem – mondja a Seregek Ura. Meglátjátok, megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok.” (Mal 3,10).

Isten áldja meg a jó kedvű, cselekvő adakozókat. Ugyanakkor kérjük Gyülekezeteinket, lelkipásztorainkat, hogy a már több alkalommal eldöntött, elfogadott határozatot, mely szerint a március második vasárnapi perselypénzt, vagy annak egy részét missziói célokra elküldjék az Egyházkerület KREDA alapítványának számlájára. Valamint a Szentháromság utáni 5. vasárnapi perselypénzt is elküldjék ugyanerre a számlára. Kérjük tegyék meg.

A számlaszám a következő: **RO 71 OTPV 220000227569 RO01.**

VINCZENÉ PÁLFI JUDIT missziói előadó-tanácsos és CSOMAY ÁRPÁD generális direktor

Zán Fábíán Sándor kárpátaljai és Tökés László királyhágómelléki püspökök

REFORMÁCIÓI ISTENTISZTELET NAGYVÁRADON. A múltból tanulva a ma élő keresztyének, a ma élő protestánsnak is tudnia kell nemcsak alamizsnát adni, hanem jót is cselekedni – hangsúlyozta a várad-újvárosi templomban tartott reformációi istentiszteleten **Zán Fábíán Sándor**, kárpátaljai püspök. Hozzátette: önismeretre van szükség ahhoz, hogy őszinték lehessünk önmagunkhoz és a körülöttünk lévők-höz. Minden korban fontos a reformatori elveket hangoztatni, vallani, megélni, és erre van ma is szüksége minden népnek, minden nemzetnek, így a magyar nemzetnek is – mondta Zán Fábíán Sándor. A református ember mindig elismeri Isten primátusát, Krisztus főségét, reá hallgat, úgy ahogy Luther Márton mondta: itt állok, mást nem tehetek, Isten engem úgy segítjen – mondta **Tökés László** püspök, EP-képviselő. Az ünnepség során átadták a várad református gyülekezetek által alapított Czeglédy György díjakat. Az elismerést Tökés Lászlótól Nagy Jenő (Biharpüspöki), Máthé Ilona (Csillagváros), Gitye Rozália (Olaszi), Gulás Olga (Ósi), Tarpai Sándor (Rét), Fazakasné Czirják Éva (Rogériusz), néhai Fogarai Mihály (Szőlős) helyett az özvegye, Mucsi István (Újváros) és Dankó János (Velence) vehette át.

V. G.

ERDÉLYI EMLÉKERTET AVATTAK A REMÉNYSÉG SZIGETÉN. A november 1-jén, Budapesten fölszentelt emlékhelyet az Erdélyi Gyülekezet hozta létre a Reménység Szigete elnevezésű karitatív és kulturális központjában. Az Erdélyi Emlékkert 16, az egyes erdélyi régióknak megfelelő külön emlékhelyből áll; minden egyes emlékhelyen a Magyarországon élő erdélyiek több száz emléktáblát helyezhetnek el otthoni földben nyugvó szeretteik emlékére. Elhelyezték a régió tíz jelentős szülőltének

szöveges emléktábláját és bronzplakettjét is, Erdélyi Panteonná avatva az emlékkertet. Az Erdélyi Gyülekezet a 80-as években Németh Géza református lelkész által elindított menekültsegítő misszióból jött létre, 1992 óta a Királyhágómelléki Református Egyházkerület része.

GYÜLEKEZETI HÁZAT ÉPÍT A VÁRAD-ROGÉRIUSZI GYÜLEKEZET. A nyáron megkezdett beruházás költségeit 600 ezer euróra becsülik. Az összeg előteremtésében a gyülekezet vegyeskara is szerepet vállal: adománygyűjtő fellépéseken vesznek részt. Október 26-án a zilahi-igeti és a varsolci gyülekezetben dicsérték énekekkel Urunkat. Novemberben pedig két debreceni gyülekezetbe látogatott el az 1999-ben alakult, négyszólamú vegyeskar. Szintén novemberben nagyszabású jótékonyági koncertet szervez a rogériuszi gyülekezet, melyen az Erdély-szerte közkedvelt Tamás Gábor lép fel. A bevételt a gyülekezeti ház építésére fordítják.

V. G.

UGOCSAI PRESBITERTALÁLKOZÓT TARTOTTAK HALMIBAN. Október 26-án, vasárnap a történelmi Ugocsa területén található gyülekezetek presbiterei találkoztak. Idén a kárpátaljaiak is képviseltették magukat. Az istentiszteleten **Sipos Miklós**, a Szatmári Egyházmegye esperese szolgált igehirdetéssel. **Balogh Béla** nyugalmazott nagybányai levéltáros a hajdani Ugocsáról tartott előadást, **Fodor Lajos** helyi lelképásztor a halmi református templom tornyának 150 évvel ezelőtti építését elevenítette fel. Az Ugocsa Presbitertalálkozó szeretetvendégséggel zárult a helyi kultúrotthonban.

Az ugocsa presbitertalálkozón Sipos Miklós szatmári esperes hirdeti az igét

SZILÁGYBALLÁN TARTOTTA LELKÉSZ-ÉRTEKEZLETÉT A ZILAHAI EGYHÁZMEGYE. Az október 14-i esemény istentisztelettel kezdődött, melyen **Tóth Emese Júlia** szilágycsehi lelképásztor hirdette az igét. Az 1Jn 1,1-15 alapigén keresztül Isten igéjének erejéről, útmutatásáról szólt, mely életünk különféle helyzeteiben erősíthet, vigasztal-

hat és megtaníthat a világ dolgaihoz való helyes viszonyulásra. Igehirdetést követően **Boros Árpád** szilágyballai lelképásztor és **Vicsai Ferenc** egyházmegyei lelkészértekezleti elnök köszöntötték a hétköznapi alkalmon is szép számban megjelent gyülekezeti tagokat és lelképásztorokat. Ezt követően **Dr. Kozma Zsolt** nyugalmazott teológiai tanár *Bibliafordítások* címen a Szentírásfordítások lényegéről, indítékairól és azok néha igencsak kalandos történetéről tartott érdekes előadást. A történelmi adatokon túl, megerősödhetünk abban a hitünkben, hogy a szeretet és kegyelmes Isten mindig érthetően kívánt szólni népéhez, mert „a nyelv változik, de az Isten megmarad.” Köszönet a szilágyballai gyülekezetnek, akik ottlétnél alatt nagy szeretettel fogadtak és a lelki táplálék után a testi eledelről is bőségesen gondoskodtak. Adja Isten mindnyájunknak, hogy az elhangzottak szívünkbe oltódjanak és áldásos gyümölcsöket teremjenek.

ANTAL ATTILA

Dr. Kozma Zsolt a Szentírás-fordításokról értekezett. A háttérben Boros Árpád szilágyballai és Tóth Emese Júlia szilágycsehi lelképásztorok

SZILÁGYLOMPÉRT: PÁLYAZAT KÁN-TORI ÁLLÁS BETÖLTÉSÉRE. A Szilágysomlyói Egyházmegyébe kebelezett Szilágylompéрти Református Egyházközség pályázatot hirdet a megüresedett kántori állásra. Főiskolai végzettséggel, de akár egyházkerületi, egyházmegyei oklevéllel rendelkező kántorok jelentkezését várjuk, a kánonban előírt munkakör betöltésére. Az egyházközség (600 fő) a minimálbért megfelelő fizetési besorolást biztosítja. Jelentkezni írásban, önéletrajzzal és lelkési ajánlással lehet. Cím: Parohia Reformată Lompirt, 457332 Lompirt, nr. 241, jud. Sălaj. Tel.0260.656-145, Mobil: 0744626722, e-mail: leventeszonyi@yahoo.com

IDÉZŐJEL

„Senki sincs az Istenhez olyan közel, hogy ne kéne reá várakoznia. Ám senki sem várakozhat úgy az Istenre, hogy ne tudná, az Isten már jóideje türelemmel várakozik reá.”

DITRIECH BONHOEFFER

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1 lej.

Felelős szerkesztő: Fábíán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arda Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, Kurta Tóth Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro
A terjesztés, a lelkési hivatalokon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a nagyváradi Offset Print nyomdában. Felelős vezető: Gorzó Kálmán.